

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พีระสิริ อาจารย์นิเทศ และนักศึกษาฝึกสอน
ต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประยุกต์ศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

นางสาว อรทัย กันกนภานุช

006380

วิทยานิพนธ์นี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตร์บัณฑิต

ภาควิชาประยุกต์ศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย ชุมทางกรรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. 2522

OPINIONS OF SCHOOL ADMINISTRATORS, CO-OPERATING TEACHERS,
SUPERVISORS, AND STUDENT-TEACHERS TOWARDS
THE STUDENT TEACHING PROGRAM OF
THE DEPARTMENT OF ELEMENTARY
EDUCATION, FACULTY OF EDUCATION,
KHON-KAEN UNIVERSITY.

Miss Oratai Kanoknapakul

คุณย์วิทยารักษ์

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1979

หัวขอวิทยานิพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง
อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ต่อโครงการฝึกสอน
ของภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น

โดย

นางสาวอรทัย กนกนากุล

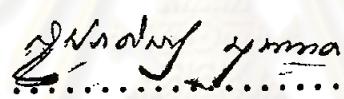
ภาควิชา

ประถมศึกษา

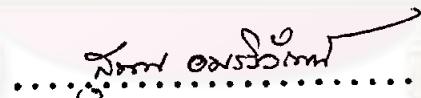
อาจารย์พี่ปรึกษา

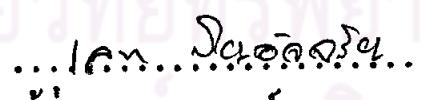
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลขา ปีระอัจฉริยะ

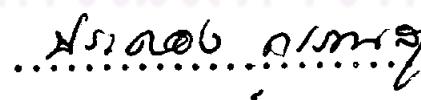
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้นิบบันดูนี้เป็นส่วน
หนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญามหาบัณฑิต

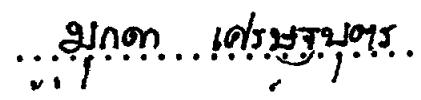

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร. สุพระคิษฐ์ บุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์ สุมน อุนริวัฒน์)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลขา ปีระอัจฉริยะ)

..... กรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ประ风俗 กรรณสูต)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ มุกดา เศรษฐบุตร)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานพนธ์

ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พล eius อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน ต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

ชื่อนิสิต

นางสาวอรทัย ถนนนาฏดุจ

อาจารย์พรีรักษा

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. เธีย ปิยะอัจฉริยะ

ภาควิชา

ประถมศึกษา

ปีการศึกษา

2522

งวดคดบอ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พล eius อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ต่อโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการฝึกสอน การปฏิบัติงานรวมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน การสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาฝึกสอน

วิธีดำเนินการวิจัย

ประเมินชอบเขตข้อมูลเกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประถมศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น และนำมาสร้างแบบสอบถามชั้น 4 ชุดคือ แบบสอบถามสำหรับผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พล eius อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนโดยครอบคลุมเนื้อหาในด้านการจัดเตรียมงานโครงการฝึกสอน การปฏิบัติงานรวมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน การสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาฝึกสอน จำนวนนั้นแบ่งสอบตามไปใช้กับผู้บริหารโรงเรียน 19 คน อาจารย์พล eius 100 คน อาจารย์นิเทศก์ 20 คน และนักศึกษาฝึกสอน 115 คน ที่เกี่ยวข้องกับโครงการฝึกสอนของภาควิชา

การประเมินศึกษา คณิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ในปีการศึกษา 2520 และ 2521 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยการหาการอ้อยละ คลาเรนซ์ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน แล้วนำผลเสนอ ในรูปตารางและความเรียง

สรุปผลการวิจัย

1. ค้านการจัดเตรียมงานโครงการฝึกสอน บุคคลทั้ง 4 กลุ่มมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ภาควิชาการประเมินศึกษา คณิตศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ควรจัดอบรม และเชิญอาจารย์ที่ปรึกษา อาจารย์พี่เลี้ยง มาร่วมประชุมสัมมนาเกี่ยวกับการฝึกสอนหังก่อน ระหว่าง แหล่งการฝึกสอน พร้อมจัดทำคู่มือการนิเทศการฝึกสอนด้วย นักศึกษาฝึกสอน มีความรู้และประสบการณ์เพียงพอในหมวดวิชาครุความหลังสูตรของคณิตศึกษาศาสตร์ การจัดสักส่วนของจำนวนอาจารย์นิเทศฯ ท่อจำนวนนักศึกษาฝึกสอนยังไม่เหมาะสม

2. ค้านการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน บุคคลทั้ง 4 กลุ่ม มีความเห็นสอดคล้องกันว่า นักศึกษาฝึกสอนมีมนุษยสัมพันธ์ดี และปฏิบัติภาระค่าแนะนำ ของอาจารย์นิเทศฯ และอาจารย์พี่เลี้ยง นักศึกษาฝึกสอนมีทักษะที่ดีที่ถืออาชีพครู อาจารย์นิเทศฯ ให้ความเป็นกันเองและช่วยเหลือนักศึกษาฝึกสอน อาจารย์พี่เลี้ยงยอมรับวิธีการสอน ของนักศึกษาฝึกสอน สภาพห้องเรียนของโรงเรียนฝึกสอนเอื้อต่อการจัดการเรียนการสอน น้อยมาก

3. ค้านการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษาฝึกสอน บุคคลทั้ง 4 กลุ่มมีความเห็นตรงกันว่า นักศึกษาฝึกสอนมีความสามารถในการสอนและการจัดกิจกรรมการสอน และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย

4. ปัญหาที่สำคัญเกี่ยวกับการปฏิบัติงานโครงการฝึกสอน คือ นักศึกษาฝึกสอน ได้รับการห้องสมุดและโสตทัศนศึกษาที่ทางโรงเรียนฝึกสอนและคณิตศึกษาศาสตร์จัดให้ ไม่เพียงพอ หลักการอัคและประเมินผลที่อาจารย์นิเทศฯ และอาจารย์พี่เลี้ยงใช้กับนักศึกษา ฝึกสอนไม่ตรง เป้าหมายและไม่ชัดเจน สัดส่วนของจำนวนอาจารย์นิเทศฯ กับจำนวนนักศึกษา ฝึกสอนไม่เหมาะสม วิธีการคัดเลือกนักศึกษาออกไปฝึกสอนไม่เหมาะสม สภาพห้องเรียน เป็นอุปสรรคต่อการจัดการเรียนการสอน นักศึกษาฝึกสอนท้องฝึกสอนหลายวิชาเกินไป

Thesis Title   Opinions of School Administrators, Co -operating Teachers, Supervisors, and Student - Teachers, Towards the Student Teaching Program of the Department of Elementary Education, Faculty of Education, Khon -Kaen University.

Name   Miss Oratai Kanoknapakul

Thesis Advisor   Assistant Professor Laeka Piya - Ajariya, Ph.D.

Department   Elementary Education

Academic Year   1979

ABSTRACT

Purposes :

The purpose of this study was to examine opinions of school administrators, co -operating teachers, supervisors, and student- teachers towards the student teaching Program of the Department of Elementary Education, Faculty of Education, Khon -Kaen University. Preparation of the student teaching program, co -operative work among the personnel responsible for the program, and teaching and involvements of student - teachers in school activities are areas of concern.

Procedures :

Opinionnaires, focussing on preparation of the student teaching

program, co -operative work among the personnel responsible for the program, and teaching and involvements of student -teachers in school activities, were constructed for school administrators, co -operating teachers, supervisors and student - teachers. The opinionnaires were sent to 19 school administrators, 100 co - operating teachers, 20 supervisors, and 115 student - teachers, who involved in the student teaching program of the Department of Elementary Education, Faculty of Education, Khon Kaen University in the academic years of 1977 and 1978. The obtained data were analyzed in percentage, mean and standard deviation. Conclusions were presented in tables with explanations.

Finding :

1. Preparation of the student teaching program : Four groups of the respondent agreed that The Department of Elementary Education, Faculty of Education, Khon Kaen University should provide a training program for the principals and the co - operating teachers, and invite them to take part in seminars before, between, and after the student teaching program. Handbook of supervision should be supplied also. The curriculum of the Faculty of Education has provided enough knowledge and experiences in teaching for the student - teachers. Proportion of the numbers of supervisor and student - teacher was not right.

2. Co -operative work among the personnel responsible for the student teaching program : Four groups of the respondent agreed that student - teachers had good relationship and behaved as suggested by supervisors and co -operating teachers. Student - teachers had good attitude towards teaching profession. Supervisors were generous and

helpful to the student-teachers. Co-operating teachers accepted the student teachers' teaching methods. Classroom condition did not provide right atmosphere for teaching.

3. Teaching and involvement of the student - teachers in school activities : Four groups agreed that student - teachers were able to teach and involve in school activities. They also were responsible for all the assignments.

4. The worst problems caused by the operation of student teaching program were : Student - teachers were not provided enough library and audio - visual services from the school and the Faculty. Measurement and evaluation criteria used by supervisors and co-operating teachers were not clearly stated and were incongruent with the purposes of the student teaching program. The numbers of supervisor and of student - teachers did not create a suitable ratio. Procedures used in selecting student - teachers for schools was not suitable. Classroom atmosphere did not facilitate teaching activities. Student - teachers had to teach too many subjects.

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมประการ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยคีเพรากความกรุณาของบุญช่วยศาสตราจารย์ ดร. เลขา ภิยะอัจฉริยะ ออาจารย์ผู้ควบคุมการวิจัยที่ได้กรุณาให้กำเนิดน้ำ ให้กำลังใจ ตลอดจนให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่ง รองศาสตราจารย์ประจำกอง บรรสุค ไก้กรุณา ให้คำปรึกษาทางด้านสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ท่านเคยมี คณศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น ได้ให้การสนับสนุนและคำแนะนำต่าง ๆ ศาสตราจารย์สุนัน พยาริเวณ และ บุญช่วยศาสตราจารย์มุกดา เพรษสุบตร ได้กรุณาอ่านวิทยานิพนธ์ชั้งชวยให้สมญารณ์ ยิ่งชื่น บุญชัยขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ทั้ง 5 ท่านเป็นอย่างดี

อีสาน บุญชัยขอกราบขอบพระคุณ บุญช่วยศาสตราจารย์ปานตา ใจเตียบวงษ์ บุญช่วยศาสตราจารย์ ดร. อัจฉรา ประไทรคระภูด บุญช่วยศาสตราจารย์วารี บิระจิตร ออาจารย์นิคิตร บุหามรงค์ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ แนะนำแก้ไขเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย นอกจากนี้บุญชัยได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดีจากบุญบริหารโรงเรียน อาจารย์ที่เลี้ยง และ ออาจารย์นิเทศก์ ที่ทำงานเกี่ยวกับกลุ่มโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประมาณศึกษา คณศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น บุญชัยขอกราบขอบพระคุณทุกท่านไว้ ณ โอกาส นี้ด้วย และขอบคุณนักศึกษาฝึกสอนสาขาประมาณศึกษารุ่นปี 2520 และ 2521 ทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการตอบแบบสอบถามเป็นอย่างดี

สุดท้าย บุญชัยขอขอบคุณอาจารย์ธิรินา เกษมศิริสวัสดิ์ ที่ได้สละเวลา ให้ความช่วยเหลือและคำแนะนำต่ออดีตของแก้ไขขอบพร่องทาง ๆ จนถึงสุดการวิจัย และขอบพระคุณอาจารย์มณฑา ชงอินเนตร ที่ได้กรุณาให้ความช่วยเหลือค้นหา ฯ นอกจากนี้บุญชัยขอขอบคุณ คุณธารง ชัยฤทธิ์ กุลวราภรณ์ ลิมสุวัณ ที่ให้ความช่วยเหลือทุก ๆ ด้าน และให้กำลังใจตลอดมา และเพื่อน ๆ ทุกคนที่ให้ความช่วยเหลือ ในการศึกษาครั้งนี้

อรทัย กนกภาณุ

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย	๑
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	๒
กิจกรรมประการ	๓
รายการตารางประกอบ	๔

บทที่

1. บทนำ	1
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
วัตถุประสงค์ของการวิจัย	5
กำหนดในการวิจัย	5
ขอบเขตของการวิจัย	6
ข้อทดลองเบื้องต้น	6
ความจำกัดของการวิจัย	7
วิธีดำเนินการวิจัย	7
ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย	8
คำจำกัดความ	8
 2. วรรณคดีและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	11
ด้านการฝึกสอนและการดำเนินงานโครงการฝึกสอน . .	11
ด้านการปฏิบัติงานของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการ ฝึกสอนรวมทั้งด้านการสอนและการเข้าร่วมกิจกรรม ของนักศึกษาฝึกสอน	18
ผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการวิจัยครั้งนี้	25

3. วิธีดำเนินการวิจัย	42
การสร้างเกณฑ์มือที่ใช้ในการวิจัย	42
ประชากรที่ใช้ในการวิจัย	44
การเก็บรวบรวมข้อมูล	51
การวิเคราะห์ข้อมูล	52
4. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	54
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายและขอเสนอแนะ	107
สรุปผลการวิจัย	108
อภิปรายผลการวิจัย	113
ขอเสนอแนะ	119
บรรณานุกรม	121
ภาคผนวก	128
ประวัติ	150

ศูนย์วิทยทรัพยากร จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการค่าร่างประกอบ

การร่างที่

หน้า

1 จำนวนผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนที่ตอบแบบสอบถามแยกตามเพศ	46
2 อายุของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์และนักศึกษาฝึกสอน.....	47
3 ประสบการณ์การสอนของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์	48
4 ประสบการณ์ทางด้านบริหาร การเป็นอาจารย์พี่เลี้ยง และการเป็นอาจารย์นิเทศก์ ของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยงและอาจารย์นิเทศก์	49
5 คุณวุฒิของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง และอาจารย์นิเทศก์ แยกตามเพศ	50
6 จำนวนรอยละของแบบสอบถามที่ได้รับคืนจากผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน	51
7ก. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประถมศึกษา	56
7ข. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการฝึกสอนของภาควิชาการประถมศึกษา	58
7ก. ความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงาน โครงการฝึกสอน ของภาควิชาการประถมศึกษา	61

รายการตารางประกอบ (กอ)

ตารางที่

หนา

7๔. ความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์- นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการ ฝึกสอน ของภาควิชาการประถมศึกษา	64
7๕. ความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์- นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการ ฝึกสอน ของภาควิชาการประถมศึกษา	65
7๖. ความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์- นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการ ฝึกสอน ของภาควิชาการประถมศึกษา.....	66
7๗. ความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์- นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ในด้านการจัดเตรียมงานโครงการ ฝึกสอน ของภาควิชาการประถมศึกษา	67
๘ นำหน้าเฉลี่ยวความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนที่การปฏิบัติงานร่วมกัน ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการฝึกสอน	69
๙ นำหน้าเฉลี่ยวความคิดเห็นของบุญริหารโรงเรียน อาจารย์พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอนที่การสอนและการเข้าร่วม กิจกรรมของนักศึกษาฝึกสอน	75

รายการตารางประกอบ (ต่อ)

รายการที่	หน้า
10. นำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ตอบปัญหา เกี่ยวกับการดำเนินงานโครงการฝึกสอนของภาควิชาการ ประถมศึกษา	82
11. นำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ตอบปัญหา เกี่ยวกับการปฏิบัติงานร่วมกันของบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับ การฝึกสอน	88
12. นำหนักเฉลี่ยความคิดเห็นของผู้บริหารโรงเรียน อาจารย์ พี่เลี้ยง อาจารย์นิเทศก์ และนักศึกษาฝึกสอน ตอบปัญหา เกี่ยวกับการสอน และการเข้าร่วมกิจกรรมของนักศึกษา ฝึกสอน	93

**ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย**